

PERE GARAU

UN BARRI PER A CONVIURE
UN BARRIO PARA CONVIVIR

VSF
Veins Sense Fronteres

Ajuntament de Palma

Carrer Bisbe Cabanelles, 33 - baixos
CP 07005 - Palma (Illes Balears-Espanya)
Tel. + 34 971 242716 - Fax + 34 971 242109
Mail: vsf@veins.net Web: www.veins.net

*VSF és membre de la Coordinadora d'ONGD
 de les Illes Balears (CONGDIB)*

AJUNTAMENT DE PALMA: ÀREA DE BENESTAR SOCIAL,
 PARTICIPACIÓ I CULTURA; REGIDORIA DE JOVENTUT I
 ESPORTS; CENTRE DE SALUT DE PERE GARAU;
 C.P. JAFUDA CRESQUES; C.P. SON CANALS;
 CC. SANT FRASCESC D'ASSÍS. AECODEM; AGRUPACIÓ
 ECUATORIANA BALEAR; AMIPA C.P. JAFUDA CRESQUES;
 AMIPA C.P. SON CANALS; ASOCIACIÓN DE CHILENOS
 RESIDENTES EN BALEARES; ASOCIACIÓN DE COLOMBIANOS
 EN BALEARES; ASOCIACIÓN DE INMIGRANTES
 DE GUINEA CONAKRY; ASOCIACIÓN DE INMIGRANTES
 MARROQUÍS AL MAGREB; ASSOCIACIÓ DE VEÏNS
 GARAU-COLUMNES-TEMPS D'OCI; CARITAS MALLORCA;
 VEÏNS SENSE FRONTERES; ESCULL, SERVEIS EDUCATIUS.

SUMARI

Presentació del projecte	3
La opinió dels veïns	4
Dificultats i perills a tenir en compte	9
Conclusions i propostes de VSF	11

SUMARIO

<i>Presentación del proyecto</i>	<i>3</i>
<i>La opinión de los vecinos.</i>	<i>4</i>
<i>Dificultades y peligros a tener en cuenta</i>	<i>9</i>
<i>A modo de conclusiones y propuestas de VSF.</i>	<i>10</i>

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE

Aquesta publicació forma part del projecte “Un barri per conviure”, realitzat per Veïns sense Fronteres (VSF) i finançat per l'Ajuntament de Palma.

La seu de VSF està ubicada al barri de Pere Garau, més concretament al Carrer Bisbe Cabanelles, 33, baixos. Com a ONGD, VSF neix l'any 1994 dins d'una comissió de solidaritat de la Federació d'Associacions de Veïns de Palma. Per aquest motiu, des de VSF ens sentim molt propers a la feina per millorar la vida dels barris de Palma i la convivència entre els veïns. Per altra banda, la nostra feina com a ONGD al llarg d'aquests 14 anys fa que ens sentim igualment interessats i propers en la relació amb altres cultures. La zona de Pere Garau reuneix aquestes dues condicions: d'una banda és un barri tradicional i, d'altra, és un dels que tenen major diversitat cultural.

Partint d'aquesta idea, ens plantejam un apropament a diferents col·lectius del barri mitjançant encontres i entrevistes, per tal de recollir tot allò que els veïns valoren del barri i també les coses que desitgen millorar, tant a nivell d'infraestructures i de serveis com a nivell de convivència.

A més de les trobades amb diferents persones i col·lectius, VSF també ha participat de forma habitual al llarg del darrer any a la “Taula d'Entitats i Serveis” (*), fet que li ha permès conèixer millor el barri i les seves associacions, i participar a activitats com la Festa Intercultural feta el dia 1 de juny de 2007, que va aconseguir reunir a més de 15 nacionalitats diverses i va ésser molt valorada per tothom.

() La “Taula d'Entitats i Serveis” és una iniciativa promoguda pels Serveis Socials de l'Ajuntament de Palma que treballa per tal de sumar i potenciar la feina en xarxa de les associacions, col·lectius i serveis públics que intervenen dins del barri. L'objectiu és afavorir la convivència al barri i fer feina sobre algunes de les seves necessitats bàsiques mitjançant l'acord comú i l'aportació d'idees i experiències de cadascuna de les associacions que hi intervenen.*

PRESENTACIÓN DEL PROYECTO

Esta publicación forma parte del proyecto “Un Barrio para Convivir”, realizado por Veïns Sense Fronteres (VSF) y financiado por el Ajuntament de Palma.

La sede de VSF está situada en el barrio de Pere Garau, concretamente en la c/ Bisbe Cabanelles, 33, bajos. Como ONGD, VSF nace en 1994 en el seno de una comisión de solidaridad de la Federación de Asociaciones de Vecinos de Palma. Por ese motivo nos sentimos muy cercanos al trabajo para mejorar la vida de los barrios de Palma y la convivencia entre vecinos. Por otro lado, nuestro trabajo como ONGD a lo largo de estos 14 años hace que nos sintamos igualmente interesados y próximos en la relación con otras culturas. La zona de Pere Garau reúne esas dos condiciones, por un lado es un barrio tradicional y, por otro, es uno de los que tienen mayor diversidad cultural.

A partir de esto nos planteamos acercarnos a diversos colectivos del barrio para, a través de encuentros y entrevistas, recoger lo que valoraban del barrio y también las cosas que deseaban mejorar, tanto a nivel de infraestructuras y servicios como a nivel de convivencia.

Además de los encuentros con diferentes personas y colectivos, VSF también ha participado de forma habitual durante el último año en la “Mesa de Entidades y Servicios” (*), lo que le ha permitido conocer mejor el barrio y sus asociaciones y participar en actividades como la fiesta intercultural realizada el 1 de junio de 2007, que llegó a reunir a más de 15 nacionalidades y que fue muy valorada por todos.

() La “Mesa de Entidades y Servicios” es una iniciativa promovida por los Servicios Sociales del Ajuntament de Palma que trabaja para unir y potenciar el trabajo en red de las asociaciones, colectivos y servicios públicos que intervienen en la barriada. El objetivo es favorecer la convivencia en el barrio y trabajar sobre algunas de sus necesidades básicas de común acuerdo y aportando cada cual su granito de arena.*

LA OPINIÓ D'ALGUNS VEÏNS I VEÏNES DEL BARRI

Les opinions que es redacten a continuació són la síntesi de les expressades per un grup de 18 persones que han estat entrevistades. Totes elles han contestat a les mateixes preguntes i han expressat obertament les seves opinions sobre el que desitjen per al barri. Malgrat el fet que hi ha persones de diferents nacionalitats (Guinea Conakry, Xina, Bolívia, Colòmbia, Senegal, Argèlia, etc.) resultaba difícil deduir la nacionalitat d'origen per les opinions expressades, car, en conjunt, tots desitjaven el mateix: un barri per a conviure.

LA OPINIÓN DE ALGUNOS VECINOS Y VECINAS DEL BARRIO

Las opiniones que se redactan a continuación son la síntesis de las expresadas por un grupo de 18 personas que han sido entrevistadas. Todas ellas han respondido a las mismas preguntas y han expresado abiertamente sus opiniones sobre lo que desean para el barrio. Pese a que hay personas de diferentes nacionalidades, como Guinea Conakry, China, Bolivia, Colombia, Senegal, Argelia, resultaba difícil deducir la nacionalidad de origen por las opiniones expresadas, porque en conjunto se deseaba lo mismo: “un barrio para convivir”.

SOBRE LES INFRAESTRUCTURES I ELS SERVEIS SOBRE LAS INFRAESTRUCTURAS Y LOS SERVICIOS

ALLÒ QUE MÉS AGRADA

És un barri antic, amb una personalitat pròpia, molt prop del centre i on tot es troba molt a mà. Disposa d'espais públics importants i de referència de la ciutat, com el mercat de Pere Garau i la Plaça de les Columnes.

Aquí es pot trobar de tot. Hi ha una gran diversitat de comerços i molts d'ells ens apropen a altres cultures. Pel que fa als comerços xinesos, per exemple, hi ha qui pensa que, encara que altres botiguers els veuen com a una competència, també és ben cert que permeten a persones d'escassos recursos l'adquisició de bens a preus assequibles.

Entre els serveis i infraestructures que més es valoren destaquen el mercat, els col·legis, el casal de joves de l'Ajuntament, el centre de salut i el centre de dia per a gent gran. Fins i tot s'esmenten alguns bars com a centres de reunió. També es valora la presència dels serveis socials municipals i de la PIMEM.

ALLÒ QUE PODRIA MILLORAR

D'una banda, es tracta d'un barri antic que necessita, segons alguns veïns, una remodelació general. D'altra banda, es defineix com un barri que viu canvis molt ràpids, sobre tot en la seva població, i necessita adaptar-se a les noves necessitats. Això fa que els serveis tornin insuficients per a poder atendre les demandes de la població actual.

LO QUE MÁS GUSTA

Es un barrio antiguo, con personalidad propia, situado muy cerca del centro y en el que todo está muy a mano. Cuenta con espacios públicos importantes y de referencia en la ciudad, como el mercado de “Pere Garau” y la plaza de “Les Columnes”.

Aquí se puede encontrar de todo. Hay una gran diversidad de comercios y muchos de ellos nos acercan a otras culturas. En cuanto a los comercios chinos, por ejemplo, hay quien opina que, aunque los comerciantes los ven como una competencia, también es cierto que permiten a personas con escasos recursos poder comprar ciertas cosas.

Entre los servicios e infraestructuras que más se valoran destaca el mercado, los colegios, el casal de jóvenes de l'Ajuntament, el centro de salud y el centro de día para mayores: Incluso se citan algunos bares como centros de reunión. También se valora la presencia de los servicios sociales municipales y de la PIMEM.

LO QUE SE PODRÍA MEJORAR

Por un lado, se trata de un barrio antiguo y para algunos vecinos necesita una remodelación general. Por otro lado, se define como un barrio que está viviendo cambios muy rápidos, sobre todo en su población, y necesita adaptarse a nuevas necesidades. Esto hace que los servicios se vuelvan insuficientes para atender a las demandas de la población actual.

Entre les prioritats de millora es troben els següents punts:

- el clavegueram
- les voravies
- la neteja general dels carrers
- l'enllumentat
- la façana de l'escola i les instal·lacions del mercat
- l'ampliació del PAC
- un aparcament subterrani per als comerciants del mercat

Entre els serveis que manquen o que és necessari millorar es troben els següents:

- més freqüència en la línia d'autobús
- més escoles
- crear espais públics per a temps lliure
- fer un poliesportiu i alguna zona verda
- un centre cultural obert a tot el barri, inclosos els nins i els joves
- augmentar els serveis sanitaris
- fer una oficina del consumidor
- major presència de la policia al barri

QUÈ PUC FER JO?

El primer de tot és mirar d'aconseguir conèixer el barri. En segon lloc, es planteja la col·laboració personal per tal de mantenir-lo net i la disposició d'associar-se amb altres veïns per fer una petició a les institucions, per tal que donin suport a la millora de les façanes dels edificis de més de 40 anys, la qual cosa ajudaria moltíssim a millorar l'aspecte general del barri.

També és important estar disposat a aportar informació a les persones que la demanin, especialment als nous veïns que s'incorporen, per tal de que el coneguin i l'estimin.

Des de les escoles es planteja la possibilitat d'oferir els seus recintes per al desenvolupament d'activitats fora de l'horari escolar, com a espais oberts. Hi ha qui voldria fer un nou centre de gent gran, perquè n'hi ha molta que viu al barri.

Entre las prioridades a mejorar se destaca:

- el alcantarillado
- las aceras
- la limpieza general de las calles
- el alumbrado
- la fachada de la escuela y las instalaciones del mercado
- ampliar el PAC
- un aparcamiento subterráneo para los comerciantes del mercado

Entre los servicios que faltan o que hay que mejorar se destaca:

- más frecuencia en la línea de autobuses
- más escuelas
- crear espacios públicos para tiempo libre
- contar con un polideportivo y alguna zona verde
- un centro cultural abierto a todo el barrio, incluidos los niños y jóvenes
- aumentar los servicios sanitarios
- crear una oficina del consumidor
- más presencia de la policía de barrio

¿QUÉ PUEDO HACER YO?

Lo primero, es procurar conocer el barrio. En segundo lugar, se plantea la colaboración personal para mantenerlo limpio y la disposición a unirse con otros vecinos para hacer una petición a las instituciones para que ayuden en la mejora de las fachadas de más de 40 años, lo que ayudaría mucho a mejorar el aspecto general del barrio.

También es importante estar dispuesto a aportar información a las personas que la soliciten, especialmente a los nuevos vecinos que se incorporan, para que lo conozcan y lo valoren.

Desde las escuelas se plantea la posibilidad de ofrecerlas para actividades fuera del horario escolar, como espacios abiertos. A algunas personas les gustaría montar otro centro para mayores, ya que hay mucha población de edad avanzada que vive en la barriada.

QUÈ PODEN FER ELS VEÏNS EN GENERAL?

El primer de tot és tenir cura de l'entorn, no embrutar, preservar els espais comuns i, per exemple, respectar els horaris per llençar els fems. També és molt important que s'obrin i no tinguin por a participar, encara que "no tinguin papers" i es trobin pendents de regularitzar la seva situació administrativa. És important que comencin a valorar el fet que al barri i a la ciutat hi ha més serveis que els que són exclusivament administratius.

Un altre aspecte important és l'associatiu. Els veïns s'han de moure i unir-se per aconseguir més força i poder canalitzar les seves demandes a les institucions.

QUÈ PODEN FER LES ASSOCIACIONS?

Les associacions s'han de donar a conèixer, cohesionar-se i recollir les propostes dels veïns per tal de tenir més força i major pes en la vida del barri. En aquest sentit, val la pena continuar treballant en iniciatives com la "taula d'entitats i serveis", que agrupa un conjunt d'associacions i que ajuda a que facin feina juntes, a més de donar a conèixer el barri.

També és important que les associacions facin un estudi de necessitats i coneguin millor la realitat del barri. Des d'aquest punt de partida, es poden plantejar projectes de millora. Les associacions també poden crear punts d'informació, obrir més les infraestructures que tenen i les activitats que realitzen i ajudar en determinats serveis.

QUÈ PODEN FER LES INSTITUCIONS?

Les institucions públiques han de tenir ben clar que la ciutat de Palma és molt més que el centre i que els barris, com el de Pere Garau, també són part important. Es tracta que escoltin les demandes dels veïns i donin resposta al que es planteja com a necessari per al barri.

És important que es pensi en fer front al deteriorament del barri, fent un "pla de barri", invertint pressuposts i recursos personals per tal de resoldre les deficiències. També és important tenir representants institucionals que coneguin el barri i es preocupin d'allò que és necessari i no es limitin a visitar-lo de forma purament ocasional o en el marc de les festes.

S'insisteix en el fet que s'ajudaria molt a millorar el barri si les institucions oferissin ajudes per a millorar les façanes.

¿QUÉ PUEDEN HACER LOS VECINOS EN GENERAL?

Lo primero es cuidar lo que tienen, no ensuciar y preservar los espacios para la vida en común, como por ejemplo respetar los horarios para tirar la basura. También es muy importante que se abran, que no tengan miedo a participar, aunque "no tengan papeles" y estén pendientes de regularizar su situación administrativa. Es importante que empiecen a valorar que en el barrio y la ciudad hay más servicios que los puramente administrativos.

Otro aspecto importante es el asociativo. Los vecinos tienen que moverse y unirse para conseguir más fuerza, para poder canalizar sus demandas a las instituciones.

¿QUÉ PUEDEN HACER LAS ASOCIACIONES?

Las asociaciones tienen que darse a conocer, cohesionarse y recoger las propuestas de los vecinos para tener más fuerza y más peso en la vida del barrio. En este sentido, vale la pena continuar trabajando en iniciativas como "la mesa de entidades y servicios" que agrupa a un conjunto de asociaciones y está ayudando a que trabajen juntas, además de dar a conocer el barrio como tal.

También es importante que las asociaciones hagan un estudio de necesidades y conozcan mejor la realidad del barrio. A partir de ahí pueden plantearse proyectos de mejora. Las asociaciones también pueden crear puntos de información, abrir más las infraestructuras de que disponen y las actividades que realizan y ayudar en determinados servicios.

¿QUÉ PUEDEN HACER LAS INSTITUCIONES?

Las instituciones públicas tienen que tener claro que la ciudad de Palma es mucho más que el centro y que barrios como la de Pere Garau también tienen que contar. Se trata de que escuchen las demandas de los vecinos y respondan a lo que se está planteando como más necesario para el barrio.

Es importante que las instituciones se planteen hacer frente al deterioro del barrio, creando un "plan de barrio", invirtiendo presupuestos y recursos personales para arreglar las deficiencias. También es importante contar con representantes institucionales que conozcan el barrio y se preocupen de lo que es necesario y no se limiten a visitarlo de forma puramente ocasional o en el marco de las fiestas.

Se insiste en que ayudaría mucho a mejorar el barrio el hecho de que las instituciones ofrecieran ayudas para mejorar las fachadas.

SOBRE LA CONVIVÈNCIA

SOBRE LA CONVIVÈNCIA

ALLÒ QUE MÉS AGRADA

En general, agrada la forma de vida del barri. Es defineix com un barri popular, format per gent sociable i humana que crea un bon ambient. Gaudeix d'una relativa tranquil·litat que ha anat millorant. També és un barri multicultural, amb un bon nivell d'integració, encara que és pot millorar. Aquesta multiculturalitat és valorada per algunes persones com a molt enriquidora, especialment per part d'alguns dels col·legis en els quals, malgrat tinguin alumnes de 24 nacionalitats diferents, s'assegura que això no ha suposat cap problema.

ALLÒ QUE ÉS PODRIA MILLORAR

El primer de tot és sentir-se part del barri i de la ciutat on es viu, per tal de potenciar la seva identitat i millorar-la. És important crear condicions perquè els nous veïns que s'incorporen s'adaptin, evitant els ghettos i la sensació d'inseguretat.

S'ha de treballar per tal d'evitar algunes actituds racistes o xenòfobes i també aquelles que no afavoreixen la convivència per part dels nous veïns.

L'existència de famílies desestructurades fa que hi hagi alguns episodis de renous i escàndols nocturns. També són millorables les condicions per a prevenir conductes delictives i seria desitjable ampliar l'oferta de temps lliure per a nins/es i joves, de manera que no es quedin al carrer sense cap suport educatiu.

En qualsevol cas la convivència sempre és millorable, i com es tracta d'un barri on hi ha gent gran, s'ha d'ajudar a aquest sector de població (al que li costa més adaptar-se als canvis) a acceptar aquests canvis i novetats.

QUÈ PUC FER JO PER MILLORAR?

Cadascú hi pot aportar alguna cosa, si hi ha voluntat de comprendre el que succeeix i de conèixer el barri i si hi ha voluntat d'escollir, tant a la població tradicional com a la que acaba d'arribar per tal d'apropar posicions i ajudar a comprendre's de forma mútua.

Es pot contribuir a la convivència evitant generar o agreujar els possibles conflictes, tenint un comportament educat i cívic, de respecte i solidaritat amb els veïns, donant suport i participant en els col·lectius organitzats, com, per exemple, els de gent gran o facilitant el diàleg entre cultures. Totes aquestes són formes importants per ajudar a la convivència.

LO QUE MÁS GUSTA

En general, gusta la forma de vida del barrio. Se define como un barrio popular, formado por gente sociable y humana que crea buen ambiente. Goza de una relativa tranquilidad que ha ido mejorando. También es un barrio multicultural, con un buen nivel de integración, aunque se puede mejorar. Esta multiculturalidad es valorada por algunas personas como enriquecedora, especialmente por parte de algunos de los colegios en los que, pese a contar con la presencia de 24 nacionalidades diferentes, se asegura que esto no ha supuesto ningún problema.

LO QUE SE PODRÍA MEJORAR

Lo primero es sentirse parte del barrio y de la ciudad donde se vive, para potenciar su identidad y mejorarlo. Es importante crear condiciones para que los nuevos vecinos que se incorporan se adapten, evitando los ghettos y la sensación de inseguridad.

Hay que trabajar para evitar algunas actitudes racistas o xenófobas y también algunas actitudes que no favorecen la convivencia por parte de los nuevos vecinos.

La existencia de familias desestructuradas hace que haya algunos episodios de ruidos y escándalos nocturnos. También son mejorables las condiciones para prevenir conductas delictivas, como ampliar la oferta de tiempo libre para niños y jóvenes y que no queden en la calle

sin ningún apoyo educativo.

En cualquier caso la convivencia siempre es mejorable y como es un barrio donde hay gente mayor, a este sector de población le cuesta más adaptarse a los cambios y hay que ayudarle a hacerlo.

¿QUÉ PUEDO HACER YO PARA MEJORAR?

Cada uno puede aportar algo, si hay voluntad de comprender lo que ocurre y de conocer el barrio, también si hay voluntad de escuchar, tanto a la población tradicional como a la recién llegada para acercar posiciones y ayudarles a comprenderse mutuamente.

Se puede contribuir a la convivencia evitando crear o agravar los posibles conflictos, teniendo un comportamiento educado y cívico, de respeto y de solidaridad con los vecinos, apoyando y participando en los colectivos organizados, como los de gente mayor o facilitando el diálogo entre culturas. Todas éstas son formas importantes para ayudar a la convivencia.

QUÈ PODEN FER ELS VEÏNS EN GENERAL?

El primer és sentir-se part del barri, interessar-se per conèixer les seves característiques socio-culturals, comunicar-se i conviure. És molt important que tothom senti que pot manifestar els seus problemes i opinions, fomentar i posar en pràctica valors com la tolerància i el respecte mutu. També és important associar-se, fomentar la unió dels veïns per tal de tenir més força.

Ajudaria moltíssim el fet que es respectassin els horaris d'obertura i tancament dels comerços, fomentar les activitats interculturals, com les trobades, mini-biblioteques d'intercanvi cultural, fires de llibres d'arreu del món, promoure l'esport d'integració i fer de l'escola un centre per a la convivència i la unitat del barri.

QUÈ PODEN FER ASSOCIACIONS?

Les associacions han de donar-se a conèixer, cohesionar-se, treballar en xarxa, recollir les opinions i propostes dels veïns i vincular-se al barri, tot i ampliant la seva base social.

És molt important que treballin de forma col·lectiva, que no es tanquin en les seves pròpies activitats, que superin certes gelosies i la competitivitat per a construir un veritable projecte de barri. Si es preocupen per estudiar i conèixer les necessitats reals i escoltar al veïns podran fer més coses juntes i ampliar la seva base social.

Per tal que les activitats responguin a les necessitats, també és important que es facin més que festes i que aquestes s'orientin a fomentar la integració de tots i la convivència entre col·lectius amb diferents orígens culturals. La convivència ajudaria a crear una major sensació de seguretat. Una experiència valorada molt positivament és la "taula d'entitats i serveis", que agrupa diferents associacions i serveis municipals del barri.

QUÈ PODEN FER LES INSTITUCIONS?

No haurien d'utilitzar el barri ni els col·lectius d'immigrants amb clau electoralista, perquè això genera divisions i conflictes, sobre tot si es vincula els immigrants amb delinqüència, terrorisme i inseguretat.

És important que es doni suport a iniciatives com la ja esmentada "taula d'entitats i serveis", que augmenten la dotació d'educadors de carrer per a cobrir les noves necessitats educatives, prevenir la marginació i les conductes delictives. En aquest sentit, s'han de crear més espais per a orientar socialment l'oci dels més joves i obrir centres de reunions per a millorar la comunicació i l'encontre. També podrien fer algunes coses per fomentar la participació dels col·lectius immigrants a les festes populars.

Si es donàs més suport assistencial a les persones grans, també s'ajudaria a generar més acceptació cap als nous veïns i a no pensar en ells com a competidors per les ajudes socials.

Un altre aspecte és potenciar la feina i la presència de la Policia de Barri.

¿QUÉ PUEDEN HACER LOS VECINOS EN GENERAL?

Lo primero es sentirse parte del barrio, interesarse por conocer sus características socioculturales, comunicarse y convivir. Es muy importante que todo el mundo sienta que puede expresar sus problemas y opiniones, fomentar y poner en práctica valores como la tolerancia y el respeto mutuo. También es importante asociarse, fomentar la unión entre los vecinos para tener más fuerza.

Ayudaría mucho que se respetasen los horarios de apertura y cierre de los comercios, fomentar las actividades interculturales, como encuentros, minibibliotecas de intercambio cultural, ferias de libros del mundo, promocionar el deporte de integración y, sobre todo, hacer de la escuela un centro para la convivencia y la unidad del barrio.

¿QUÉ PUEDEN HACER LAS ASOCIACIONES?

Las asociaciones tienen que darse a conocer, cohesionarse, trabajar en red, recoger las opiniones y propuestas de los vecinos y vincularse al barrio, ampliando su base social.

Es muy importante que trabajen de forma colectiva, que no se cierren en sus propias actividades, que superen ciertos celos y la competitividad para construir un verdadero proyecto de barrio. Si se preocupan por estudiar y conocer las necesidades reales y escuchan a los vecinos podrán hacer más cosas juntas y podrán ampliar su base social.

Para que las actividades respondan a las necesidades también es importante que se haga algo más que fiestas y que éstas se orienten para fomentar la integración de todos y la convivencia entre colectivos con diferente origen cultural. La convivencia ayudaría a crear una mayor sensación de seguridad. Una experiencia valorada como muy positiva es la "mesa de entidades y servicios" que agrupa a diferentes asociaciones y servicios municipales del barrio.

¿QUÉ PUEDEN HACER LAS INSTITUCIONES?

Desde luego no utilizar el barrio ni los colectivos de inmigrantes con fines electoralistas, porque esto crea divisiones y conflictos, sobre todo si se vincula a los inmigrantes con delincuencia, terrorismo o inseguridad.

Es importante que den apoyo a iniciativas como la ya citada "mesa de entidades y servicios", que aumenten la dotación de educadores de calle para cubrir las nuevas necesidades educativas, prevenir la marginación y las conductas delictivas. En este sentido, tienen que crear más espacios para orientar socialmente el ocio de los más jóvenes y abrir centros de reuniones para mejorar la comunicación y el encuentro. También podrían hacer algo para fomentar la participación de los colectivos inmigrantes en las fiestas populares.

Si se dieran más apoyos asistenciales a las personas mayores, esto también ayudaría a crear más aceptación hacia los nuevos vecinos y a no verlos como competidores por las ayudas sociales.

Otro aspecto es potenciar el trabajo y la presencia de la Policía de Barrio.

PERILLS PER A LA CONVIVÈNCIA EXPRESSATS PER LES PERSONES ENTREVISTADES

RIESGOS PARA LA CONVIVENCIA EXPRESADOS POR LAS PERSONAS ENTREVISTADAS

Les entrevistes també posen de manifest alguns riscos que s'han de vigilar per tal d'evitar que es converteixin realment en una amenaça per a la convivència al barri. Entre els perills destaquen:

- Pensar que els únics que han de donar passos per a la integració són els nous veïns i que els veïns antics no han de fer res per adaptar-se a un món canviant i per facilitar l'encontre entre cultures.
- Donar crèdit a rumors i comentaris, moltes vegades basats en estereotips i prejudicis, sobre la població immigrada. És allò que passa quan el comportament d'uns pocs individus s'adjudica a un col·lectiu oblidant el fet que alguns errors i perversions humanes no són exclusius de cap col·lectiu en concret, sinó que formen part de la humanitat i que segurament aquest mateix tipus de comportament existeix en gent del nostre col·lectiu cultural i no per això ho generalitzam a tothom.
- Donar crèdit a rumors no confirmats que asseguruen que la immigració és un col·lectiu afavorit per les ajudes socials en perjudici de la població local que també ho necessita. Enfrontar-se entre veïns, sota l'excusa de tenir un origen diferent, per l'accès a uns recursos escassos, en lloc d'unir-se per tal d'exigir més i millors recursos per a tothom, és una estratègia dolenta que trenca la convivència i, al cap i a la fi, no millora la situació.
- Valorar la immigració com a un problema i no com a una oportunitat per a revitalitzar el barri i de millora enfront els veritables problemes que té (com el deteriorament pel pas del temps, la necessitat de nous serveis, etc)
- Pensar que la intervenció policial repressiva és la solució als problemes de convivència, en lloc de reclamar recursos socials i educatius, especialment per als sectors socials més vulnerables.

Las entrevistas también ponen de manifiesto algunos riesgos a los que hay que prestar atención para impedir que se conviertan realmente en una amenaza para la convivencia en el barrio. Entre estos riesgos destacamos:

- Pensar que los únicos que tienen que dar pasos para la integración son los nuevos vecinos y que los viejos vecinos no tienen que hacer nada para adaptarse a un mundo cambiante y para facilitar el encuentro entre culturas.
- Dar crédito a rumores y comentarios, muchas veces basados en estereotipos y prejuicios sobre la población inmigrada. Es lo que ocurre cuando el comportamiento de unos pocos se adjudica a todo un colectivo, olvidando que determinados errores y perversiones humanas no son exclusivos de ningún colectivo en concreto, sino que forman parte de la humanidad y que seguramente ese mismo tipo de comportamiento existe en gente de nuestro colectivo cultural y no por eso lo generalizamos a todos.
- Dar crédito a rumores no confirmados que aseguran que la inmigración es un colectivo favorecido por las ayudas sociales en perjuicio de la población local que también lo necesita. Enfrentarse entre vecinos, bajo la excusa de tener un origen diferente, por el acceso a unos recursos escasos, en vez de unir fuerzas para exigir más y mejores recursos para todos, es una mala estrategia que rompe la convivencia y al final no mejora la situación.
- Valorar la inmigración como un problema y no como una oportunidad para revitalizar el barrio, enriquecerlo y mejorarlo entre todos, abordando los verdaderos problemas que tiene, como el deterioro por el paso del tiempo, la necesidad de nuevos servicios, etc.
- Pensar que la intervención policial represiva es la solución a los problemas de convivencia, en vez de reclamar recursos sociales y educativos, especialmente para los sectores sociales más vulnerables.

A MODO DE CONCLUSIONES Y PROPUESTAS DE VSF

La convivencia entre vecinos, por encima de las diferencias, es un eje esencial de la vida de un barrio. Las infraestructuras y servicios deben ser un instrumento que fomente la cohesión y la solidaridad, facilitando el desarrollo de una vida comunitaria satisfactoria para los diferentes grupos de edad y colectivos que forman el barrio.

A la luz de las entrevistas realizadas, Pere Garau es un barrio que goza de la estima de quienes viven y trabajan en él. Es un barrio que conjuga tradición con multiculturalidad y que busca una forma de complementariedad entre ambas cosas.

La inmigración ha rejuvenecido la vida del barrio y ha puesto de manifiesto la necesidad de abrir espacios para el encuentro, la participación y la educación social de los niños y de los jóvenes, sin olvidar la necesidad de prestar mayor atención a las personas mayores, que además necesitan ayuda para asimilar los cambios del barrio y las culturas que lo forman.

La multiculturalidad del barrio es una riqueza, pero, por el momento, aunque las diferentes culturas viven una cohabitación pacífica, habrá que trabajar para que se produzca el encuentro y una transferencia de conocimientos y valores positivos entre ellas. Sólo así se podrá decir que se han construido unas verdaderas relaciones interculturales que fomenten la cohesión social y la convivencia.

En las respuestas de las personas entrevistadas, con frecuencia se utiliza el término integración, pero uno de los riesgos es pensar que esa integración sólo se tiene que dar en un sentido, es decir, que sólo son las personas recién llegadas las que deben adaptarse a quienes ya están aquí. Pensar así equivale a decir que los nuevos vecinos no tienen nada positivo que aportar a la vida del barrio, es negarse a aceptar que esa savia nueva que llega con ellos tiene mucho que aportar para mejorar la vida del barrio y que será a partir del diálogo y del conocimiento mutuo que se construirá realmente un barrio en el que todos puedan convivir.

Otro aspecto que queremos destacar es el de la corresponsabilidad de todos, vecinos y personas que trabajan en el barrio, colectivos, asociaciones, instituciones y servicios que intervienen en la vida del barrio. Participar no sólo significa opinar y exigir mejoras, también significa hacerse responsable de lo que ocurre y trabajar para que las soluciones puedan ser posibles, especialmente si se trata de temas relacionados con la convivencia.

Los vecinos entrevistados apuntan hacia la necesidad de trabajar unidos, tejiendo una red de relaciones y de apoyos en torno a temas que son comunes y en los que la mayoría está de acuerdo, sobre todo aquellos que suponen una clara mejora para la barriada. Desde esta perspectiva, es importante que los vecinos apoyen a las asociaciones del barrio, pero también que éstas se abran a estos vecinos, ampliando su base social y, sobre todo, trabajando juntas por un proyecto común de barrio.

Otro aspecto importante es el encuentro entre ese tejido asociativo y las instituciones públicas, especialmente l'Ajuntament que es la más cercada al ciudadano. ¿Cómo queremos que sean esas relaciones?. En primer lugar de respeto mutuo y de complementariedad, procurando que cada parte cumpla con su función y respete la autonomía de la otra parte. En segundo lugar, se trata de construir un consenso sobre la base de escuchar a los vecinos y sus necesidades, de ponerse de acuerdo en aquello que sea posible y admitir que habrá partes en las que no se estará de acuerdo y habrá que seguir debatiendo.

Proponemos la creación de un marco de encuentro permanente entre entidades ciudadanas y Ajuntament de Palma con el fin de elaborar una agenda común de temas y de ir abordándolos de forma participativa, con el fin de ir perfilando y haciendo realidad entre todos un proyecto de barrio basado en la convivencia.

CONCLUSIONS I PROPOSTES DE VSF

La convivència entre veïns, malgrat les diferències, és un eix essencial de la vida d'un barri. Les infraestructures i serveis han d'esdevenir un instrument de foment, cohesió i solidaritat, facilitant el desenvolupament d'una vida comunitària satisfactòria per als diferents grups d'edat i col·lectius que fomen el barri.

L'estudi de les entrevistes realitzades demostra que Pere Garau és un barri que gaudeix de l'estima de les persones que hi viuen i hi fan feina. És un barri que uneix tradició i multiculturalitat, tot i cercant una forma de complementar ambdues coses.

La immigració ha rejuenit la vida del barri i ha posat de manifest la necessitat d'obrir espais per a l'encontre, la participació i l'educació social dels nins i dels joves, sense oblidar la necessitat de prestar major atenció a les persones grans, que necessiten ajuda per a assimilar els canvis del barri i les cultures que el conformen.

La multiculturalitat del barri és una riquesa, però, avui per avui, encara que les diferents cultures viuen una cohabitació pacífica, s'haurà de treballar per tal que es produeixi l'encontre i una transferència de coneixements i valors positius entre elles. Sols així es podrà dir que s'han construït unes veritables relacions interculturals que fomenten la cohesió social i la convivència.

A les respostes de les persones entrevistades amb freqüència s'empra el terme "integració", però un dels perills és pensar que aquesta integració únicament s'ha de donar en un sentit, és a dir, que únicament les persones que acaben d'arribar són les que han d'adaptar-se a les que ja són aquí. Pensar d'aquesta manera equival a dir que els nous veïns no tenen res positiu que aportar a la vida del barri, és negar-se a acceptar que ells tenen molt que aportar per a millorar la vida del barri i que serà des del diàleg i el coneixement mutu que es construirà realment un barri on tots puguin conivre.

Un altre aspecte que volem destacar és el de la corresponsabilitat de tots, veïns i persones que fan feina al barri, col·lectius, associacions, institucions i serveis que intervenen a la vida del barri. Participar no significa únicament opinar i exigir millores, sinó també significa fer-se responsable del que passa i treballar perquè les solucions puguin ser possibles, especialment si es tracta de temes relacionats amb la convivència.

Els veïns entrevistats assenyalen la necessitat de fer feina junts, fent una xarxa de relacions i de suports en temes que són comuns i en els quals la majoria hi està d'acord, sobre tots aquells que suposene una clara millora per al barri. Des d'aquesta perspectiva, és important que els veïns donin suport a les associacions del barri, però també que aquestes s'obrin a aquests veïns, ampliant la seva base social i fent feina juntes per a un projecte comú de barri.

Un altre aspecte important és l'encontre entre el teixit associatiu i les institucions públiques, especialment l'Ajuntament, que és la més propera al ciutadà. Com volem que siguin aquestes relacions? En primer lloc, de respecte mutu i de complementarietat, procurant que cadascuna de les parts compleixi la seva funció i respecti l'autonomia de l'altra. En segon lloc, es tracta de construir un consens sobre la base d'escoltar els veïns i les seves necessitats, de posar-se d'acord en allò que sigui possible i admetre que hi haurà parts de desacord i s'haurà de continuar debatint.

Proposam la creació d'un marc d'encontre permanent entre entitats ciutadanes i l'Ajuntament de Palma amb la finalitat d'elaborar una agenda comuna de temes i tractar tots els projectes de barri basats en la convivència.

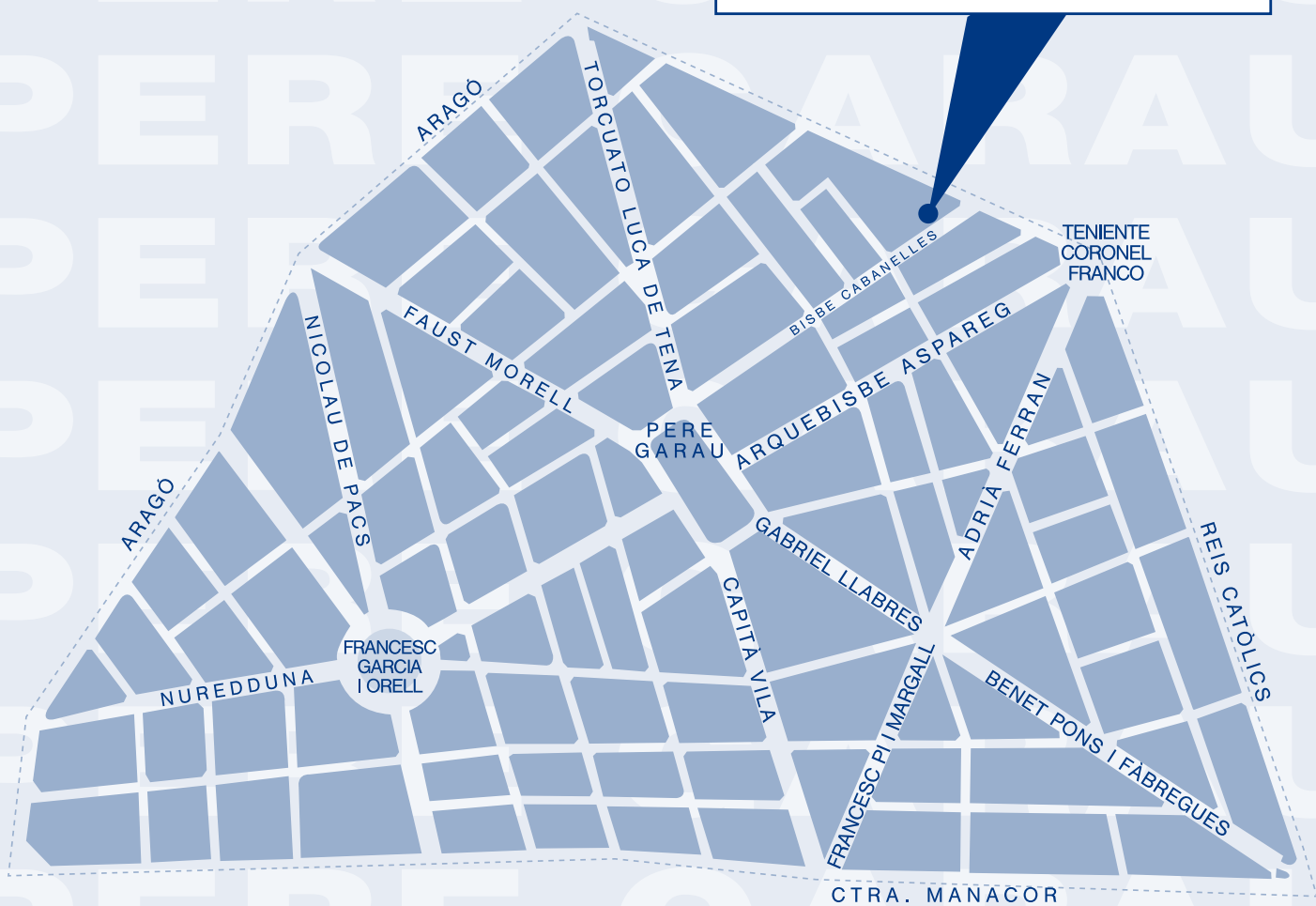

VSF

Veins Sense Fronteres

Carrer Bisbe Cabanelles, 33 - baixos
CP 07005 - Palma (Illes Balears-Espanya)
Tel. + 34 971 242716 - Fax + 34 971 242109
Mail: vsf@veins.net Web: www.veins.net

BARRIADA DE PERE GARAU (PALMA)

PRIMERA INTERVENCIÓ DE LA LLEI DE BARRIS

(i 3)

La barriada de Pere Garau ha sofert en els darrers temps una degradació urbana i social i l'aparició de certs problemes en el seu context urbà. La reforma d'aquesta zona de Palma es pot considerar un model de la Llei de Barris del Govern Balear, doncs és la primera intervenció emmarcada dins aquesta llei.

A continuació oferim el darrer d'un conjunt de dossiers dedicats a la reforma d'aquesta barriada, que inclou una publicació de Veïns sense Fronteres titulada "Pere Garau, un barri per a conviure". En aquesta publicació es presenten l'opinió del veïnats, les dificultats i perills a tenir en compte i una sèrie de conclusions i propostes.